

DAUDZ JAUTĀJUMU bija sagatavots Iršu kopienas pārstāvei Laurai Liepiņai.

Mērķi Iršu pagastā 2024. — 2025. gadā:

- ♦ zoga atjaunošana volejbola laukumam,
- ♦ grīdas seguma atjaunošana sporta hallē,
- ♦ Pērses upes tilta Dzirnavaš—Ezerkalni tehniskā izpēte un atjaunošana,
- ♦ tualetes izveide pie magazīnas; magazīnas otrā stāva karkasa izveide siltumcirkulācijas nodrošināšanai,
- ♦ meliorācijas un lietus noteces sistēmas sakārtošana pagasta centrā,
- ♦ turpināt atpūtas laukuma izveidošanu nojaukto kūtiņu vietā,
- ♦ ielu apgaismojuma ierīkošana no centra līdz magazīnai,
- ♦ infrastruktūras uzlabošana (balkonu atjaunošana, jumta maiņa),
- ♦ videonovērošanas kameras ierīkošana pie magazīnas, signalizācijas ierīkošana,
- ♦ velotūrisma attīstīšana sadarbībā ar tūrisma centriem, Madonas pašvaldību un radosās atpūtas pagalmu Sīdrabiņos,
- ♦ Iršu (Bulandu) ūdenskrātuves sakārtošana — laipas izbūve, ugunsкура vietas izveide u. c.

Lielākā iršēniešu sāpe — Pērses sākumskola

Šajā nedēļā ar Aizkraukles novada pašvaldības pārstāvjiem tikās Iršu pagasta iedzīvotāji. Sākotnēji tikšanās bija paredzēta pakalpojumu centra zālē, tomēr iedzīvotāju aktivitātes dēļ to pārcēla uz sākumskolas zāli. Uz sākumskolas, par kuras likteni šajās dienās lēma Aizkraukles novada domes deputāti.

IVETAS SKABAS
TEKSTS UN FOTO

Izveidos jaunu atpūtas vietu

Iršu pagasta pakalpojumu centra vadītāja Lāsma Ruža-Riekstiņa pastāstīja par paveiktajiem un plānotajiem darbiem. "Tika sākti balkonu atjaunošanas darbi daudzdzīvokļu mājā "Dālderī". Tie gan vēl nav pabeigti, tos turpinās, līdzko būs piemēroti laikapstākļi. Salabotas bojātās teknes sporta hallē. Pērn tika sākti apgaismojuma ierīkošanas darbi bērnu rotaļu laukumā. Rudeņi iegādāts lietots apkures katls Iršu katlumājā. Apkures katli ir veci, ik pa laikam plīst. Arī šobrīd risinām problēmas, lai nodrošinātu iedzīvotājiem siltumu," saka pakalpojumu centra vadītāja.

Pērn daudz paveiktus laukuma pie magazīnas iekārtošanā. To turpinās arī šogad, lai izveidotu skaistu atpūtas vietu ar soliņiem un kosmūrtmiem.

Problēma ir bijusi applūstošā teritorija ap baznīcu, kas robežojas ar privātpašumu. Tika uzbērtā zeme,

kas uzsūktu lietus ūdeņus. Tagad jāvēro, kas notiks pavasarī, vai nevajadzēs šos ūdeņus novadīt uz akām.

Ir, ar ko lepoties

Lai arī pagasts mazs, taču tas ir darbig, un tam ir, ar ko lepoties. Pavasarī plānots atvērt jaunu apskates objektu — Iršu parku jeb dārzu, kas pagaidām vēl atrodas sazarī parka "Zemītiņi" teritorijā. Iršēniešiem prieks par atjaunoto ceļu Veccebrī—Irši. Pērn sapulcē iedzīvotāji vērsa uzmanību, ka ceļa malās nav atstarojošo stabiņu. Tie ir ierīkoti un pilda drošības funkciju. Tāpat pagastam lepnums ir par tautas mākslas kolektīviem, volejbolistiem, biedrību darbu un brīvprātīgo paveikto, par bioloģiskajām saimniecībām, kas nodarbojas ar pien-saimniecību, aitkopību, puķu audzēšanu un selekcijēšanu, zemeņu, smiltsērskšu audzēšanu, ar vietējiem uzņēmējiem (veikals/kafējnīca "Zemītes", z/s "Ilgas"). Kopš pērnā gada nogales Iršos ir arī nakšņošanas iespējas.

Skolēnu skaita sarukums

Jautājums, kas šajā tikšanās reizē laika ziņā bija visietilpīgākais un arī visemocionālākais, bija Pērses sākumskolas liktenis. Iedzīvotājus uzrunāja Aizkraukles novada Izglītības pārvaldes vadītāja Sarmīte Kļaviņa un viņas vietniece Ilona Lazda.

Šajā jautājumā Iršu pagasta iedzīvotājiem ar Izglītības pārvaldes pārstāvēm konstruktīvu dialogu neizdevās rast, jo neviena no atbildēm iršēniešus neapmierināja.

"Izglītības pārvalde par Pērses sākumskolu šajā gadā diezgan daudz domājusi un runājusi ar Pērses sākumskolas pedagogiem, darbiniekiem un bērnu vecākiem," pēc sarīkošanas sacīja Sarmīte Kļaviņa. "No pērnā janvāra līdz pat šī gada janvārim mums ir bijušas as-tonas nopietnas sarunas, un lielākoties tās visas notikušas te. Mēs esam piedalījušies mācību procesā, vērojuši kopā ar pedagogiem, runājuši par skolas stiprājām un vājajām pusēm, un man gribas domāt, ka vismaz viena daļa mūs ir sadzirdējus.

Ilgākā laika periodā esam monitorējuši visu izglītības iestāžu skolēnu skaitu, tai skaitā arī Pērses skolā. 2017. gadā bija 34 izglītojamie skolā un 14 bērni pirmsskolas izglītības iestādē. 2023. gada 1. septembrī skolēnu skaits ir dubultā krities, ko nevarētu teikt par pirmsskolas bērniem. Viņu skaits ir samērā stabils. Viens gads, kad viņu skaits bijis 28, tad atkal atgriezies iepriekšējā līmenī. Līdz ar to lielā mērā mūsu lēmumprojekts atstāt pirmsskolu ir bāzēts uz to, ka pašlaik pirmsskolas vecuma bērnu skaits ir konstants. Kāpēc tad mēs pie lēmuma par Pērses sākumskolas kā autonomas izglītības iestādes funkcionēšanu esam nonākuši? Tie ir gan šie skaitliskie rādītāji, gan arī kvalitātes jautājumi."

Kavējumi un atbalsta personāla trūkums

Izglītības pārvaldes vadītāja vērsa uzmanību uz neattaisnotiem kavējumiem, kas ir vairāk par 21 stundu un pret kuriem pedagogi izturas lojāli.

"Izglītības iestādē nav iespējas nodrošināt visu to atbalsta personālu, kas ir nepieciešams, — tas ir psihologs, logopēds, speciālais pedagogs, jo pirmsskolā ir programma 56. Logopēdam ir neliela minimāla likme, bet pārējā atbalsta personāla diemžēl nav un to nevar nodrošināt. Izglītības iestādei ir ilgstošas vakances, jo ne visiem pedagogiem ir atbilstoša izglītība, lai pēc Ministru kabineta noteikumos noteiktā pilnvērtīgi mācītu atsevišķus mācību priekšmetus. Šajā gadā tā ir svešvaloda, krievu valoda, un arī sociālās zinības. Visi šie aspekti norādīti arī akreditācijas, kas notika pērn martā, ziņojumā," tā S. Kļaviņa.

Nems vai neņems autobusā?

Pagājušajā gadā esot aptaujāti vecāki, no viņiem nebija lielas atsaucības. Mērķis bija uzzināt, ja izglītības iestāde pārstātu funkcionēt, uz kuru skolu vecāki sūtītu savus bērnus? Te Izglītības pārvaldes vadītāju pārtrauca kāda iršēniete, kura bilda, ka, tā kā viņas bērns pabeidza 6. klasi, viņai nebija citas izvēles iespējas, kā sūtīt citur, un jautājumu vajadzēja formulēt citādi.

"Šobrīd esam sākuši sarunas ar pārvaldītājiem. Zinu, ka ir skolēni, kuri Pļaviņās apmeklē mūzikas vai mākslas skolu, bet pārvadātājs "Tukuma auto" šobrīd nenodrošina satiksmi līdz Iršu centram. Esam sazinājušies ar "Tukuma auto" un interesejušies, vai ir iespēja pagarināt maršrutu par pieciem kilometriem, un esam saņēmuši apstiprinošu atbildi," sacīja S. Kļaviņa.

No zāles atskanēja jautājums — kā skolā nogādās pirmklasnieku, kam septiņi gadi un kuru šoferis autobusā neņem? Kļaviņas kundze diemžēl nav un to nevar nodrošināt. Izglītības iestādei ir ilgstošas vakances, jo ne visiem pedagogiem ir atbilstoša izglītība, lai pēc Ministru kabineta noteikumos noteiktā pilnvērtīgi mācītu atsevišķus mācību priekšmetus. Šajā gadā tā ir svešvaloda, krievu valoda, un arī sociālās zinības. Visi šie aspekti norādīti arī akreditācijas, kas notika pērn martā, ziņojumā," tā S. Kļaviņa.

Dzīvo arī tālāk

Tā kā daļa iedzīvotāju dzīvo at-tālāk no pagasta centra, tika uzdots jautājums, cikos tad ģimenēm un bērniem ritos būs jāceļas, lai paspētu uz autobusu? "Visa gada garu-

AR DOMĀM, ka skola tiks saglabāta, uz tikšanos bija atnākuši Iršu pagasta iedzīvotāji. Ivetas Skabas foto

mā, kamēr mēs šo jautājumu risinājam, aptaujājām vecākus, mums bija informācija, ka visas Pērses sākumskolas bērnu, kas te māsās, ģimenes dzīvo apmēram kilometra attālumā no skolas." Te Sarmītes Kļaviņas atbildi pārtrauca saucieni no zāles — meli, nav taisnība! Ir bērni, kuriem mājas ir pat trīs kilometru attālumā. Kļaviņas kundze solīja aptaujāt vecākus, un transports tiks organizēts.

Tomēr vecāki mierā nebija. Viņus uztrauc, kā bērnus pavadīt līdz autobusam, ja pašiem jāsteidzas uz darbu? Pirmklasniekiem stundas beidzas agri, kā viņiem tikt pakal? Viena no iespējām varētu būt pagarinātā grupa.

Viņi ir tikai trīs!

Jautājumus saistībā ar skolu bija sagatavojusi Laura Liepiņa: "Esmu beigusi šo burvīgo skolu. Mēs, visi deviņi bērni, esam veiksmīgi aizgājuši tālāk dzīvē — ar kvalitatīvu izglītību." Laura Liepiņa gribēja zināt, kas ir skolas vājas puses? "Noteikti stundu organizācijas principi, kas netika ievēroti, ņemot vērā mūsdienu mācību saturu un pieejas būtiskos elementus, sākot ar to, ka izglītojamajiem pašiem ir jāizvirza stundas mērķis un stundas beigās jāsaprot, ko viņi ir sasnieguši. Mēs runājam par visiem vecumposmiem. Pedagoģi šajā sanāksmē piedalījās, un tā tika protokolēta. Mēs runājam par kvalitatīvajiem kritērijiem. Šobrīd man nav ētiska pamata lasīt katra stundas iztirzājumu. Bērni tautas bumbu nevar uzspēlēt, jo viņi ir trīs!" tā S. Kļaviņa.

L. Liepiņai bija jautājumi arī par ilgstošajām vakancēm, par neattaisnotajiem kavējumiem un kāpēc netiek ņemti vērā akreditācijas ziņojumi?

Izglītības pārvaldes vadītājs vietniece Iona Lazda sanākušajiem viesiem skaidroja par skolas akreditāciju: "Pēc jaunajiem Ministru kabineta noteikumiem skola var būt vai nu akreditēta, un akreditācijas laiks ir seši gadi, vai skola vispār netiek akreditēta. Tā kā šeit nebija pārkāpumu — nenotiek mācību stundas vai kādi citi — protams, akreditācijas komisijas priekšsēdētājs ziņojumā tas nebija ierakstīts. Tā arī tika pateikts, ka skolā nav tādu pārkāpumu, lai to neakreditētu, un lai nedoma, ka akreditācijas ziņojums ir ierocis, ar kura palīdzību var slēgt skolu. Un mēs arī neizmantojam

par ieroci, bet vērsām uzmanību uz to, kādi riski nosaukti šajā ziņojumā. Viena no jomām novērtēta kā nepietiekama un 16, ka jāuzlabo." Šajā brīdī I. Lazda saņēma pārmetumu, kāpēc netika nosaukts, cik jomu novērtēts ar labi? Kāpēc sašķīstīts tikai tas, kas slikti? Izrādās, ka ir kaut arī labs.

Skolai ir savas stiprās puses

Visu Pērses sākumskolas skolotāju intereses pārstāvēja skolotāja Madara Jankalāne, kura Pērses sākumskolā strādā septīto gadu. "Runājot par izglītības darba kvalitāti, pirmos piecus gadus viss bija kārtībā. Pēdējos divos gados sāka trūkt kvalitātes," sacīja Madara un vērsās pie Izglītības pārvaldes. "Jūs minējāt par pilnvērtīgu, kvalitatīvu izglītības iestādes funkcionēšanu. Visa pamatā ir labs direktors, vadītājs, kas par savu skolu cinās. Kur ir mūsu direktore?" "Jūsu direktore ir slimā," tā S. Kļaviņa. (Pēc neoficiālas informācijas, direktore tajā dienā līdz plkst. 16 bija skolā. Tāpat arī nākamajā dienā, kad skolā ieradās "Latvijas Avīzes" pārstāvji, direktore bija sastopama Pērses sākumskolā.) "Tā nav pirmā reize. Kā svarīgāki jautājumi, viņas nav", bilda skolotāja. "Bija minēts par kavējumiem, kas ir liels izglītības kvalitātes kritērijs. Mēs nesam ne Aizkraukle, ne Rīga. Bērni brauc pie zobārsta un citiem ārstiem, brauc pie friziera. Nav tāda riska, ka bērni varētu pamest mācības. Runājot par pedagoģu izglītību. Līdz 6. klasei es varu mācīt sociālās zinības, mani neviens nav uzrunājis. Pagājušajā gadā akreditācijas komisija savā atziņumā pauda, ka šī problēma ir visā novadā un ar laiku šī mācību priekšmeta nebūs." Skolai ir savas stiprās puses — mācības, kurās tiek izmantota kompetenču pieeja, informācijas tehnoloģijas. Starp skolēniem un skolotājiem ir laba savstarpējā sadarbība, skolēniem ir iespēja piedalīties interešu izglītības pulciņos, izmācīties pagarinātā dienā grupā, kuplīnāt Iršu pagasta kultūras dzīvi.

"Puse no procesa"

Savu viedokli neslēpa pagasta pakalpojumu centra vadītāja Lāsma Ruža-Riekstiņa: "Es uzskatu, ka pedagoģi šeit strādā ļoti labi. Kā jau

teicu un vienmēr esmu teikusi — jā, bērnu skaits ir mazs, jā, ir apvienotās klases. Pašvaldībai nepieciešams rast risinājumu, lai samazinātu finanšu plūsmu, lai nodrošinātu novada attīstību. Esmu analizējusi savu darbu. Es esmu tāds pats dedzīgs pašvaldības pārstāvis un dedzīgi aizstāvu Iršu pagastu. Arī Kļaviņas kundze ir dedzīgs Izglītības pārvaldes pārstāvis un dedzīgi pilda savas funkcijas. Ja valstiski ir uzdots pienākums vai priekšlikums samazināt, optimizēt, likvidēt skolas, es saprotu. Šobrīd ir divas puses — mēs esam par, lai saglabātu skolu, mūsu kopiena turpinātu dzīvot. Lazdas kundze sacīja — mēs neatņemam jūsu bērnus. Lazdas kundze, jums jāsaprot, ka bērni neatrodas šajā skolā, viņi neredz mācību procesu šeit un nenotiek visi pasākumi, kur tiek apgūtas n-tās kompetences, tas, ka viņi atbrauks pirmdienas vakarā vai piektdienas pēcpusdienā, ļoti būtiski ietekmē kopienas dzīvi. Viss biedrību darbs būs kaķim zem asnes. Protams, mēs vērsim domāt par soliņu uzstādīšanu, protams, man šāpēs sirds, ka citur finanses tiks atrastas, bet mūsu bērniem nē. Ja no pašvaldības mēs varam atrast līdzekļus, kā bija plānots līdz šim, ja slēdz skolu, pirmsskolu mēs pārceļam uz mūsu pagasta ēkas otro stāvu un tam var atrast 92 tūkstošus, tad varbūt var atrast iespēju skolu saglabāt. Ja vadītājs vēlētos atrast risinājumu, viņš atrastu. Ko šajā laikā darīja iestādes vadītājs? Pārdomas pavisam vienkāršas. Es gribētu, lai šī sapulce noslēdzas tā, ka jautājums par skolas slēgšanu nav galīgi nolemts, bet, kā jūs visi dzirdat, tas ir puse jau no procesa. Zēl, ka te nav iestādes vadītāja? Man bija sagatavots ļoti daudz jautājumu."

Jāziņo pašvaldības policijai

Kā pēdējais punkts tikšanās darba kārtībā bija atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem. Kāds iršēnietis nebija mierā ar to, ka viņa kaimiņš savā īpašumā regulāri dedzina ne tikai zarus un lapas, bet arī plastmasu. Kokneses apvienības pārvaldes vadītāja Agrita Vagoliņa atbildēja, ka šajā gadījumā var zvanīt vai rakstīt pašvaldības policijai, kā arī sazināties ar pagasta pakalpojumu centra vai apvienības pārvaldes vadītāju.

ju. "No pagājušās nedēļas katru dienu pašvaldības policijas pārstāvis ir Koknesē. Divreiz nedēļā viņš izbrauks, lai novērstu nekārtības, ar kādām jāsaprotas Iršos," sacīja Agrita Vagoliņa.

Rakstiski bija iesūtīts jautājums par autobusa Ērgļi—Aizkraukle kustības laiku, uz to būs rakstiska atbilde. Runājot par autobusu satiksmi, kāds Iršu iedzīvotājs izteica savu viedokli par maršrutu, kurš, viņaprāt, tiek veikts nelietderīgi. Tas ir tā saucamais skolēnu autobuss, kurš kursē tikai skolas laikā. Reiss sākas Iršos, taču no Aizkraukles tas brauc, pasažierus neuzņemot. Tāpat arī pēcpusdienā, kad atpakaļ uz Aizkraukli tas brauc tukšs. Tas gan ir Autotransporta direkcijas kompetencē, bet apvienības pārvaldes vadītāja atņēms par šo jautājumu painteresēties.

Katlumājas būvniecības iecere

Tikties ar Iršu pagasta iedzīvotājiem bija atbraucis SIA "Aizkraukles siltums" valdes loceklis Edgars Bricis: "Esam iegādājušies nekustamo īpašumu "Elpa". Sākumā bija doma, ka būvēsim blakus esošajai katlumājai jaunu katlumāju. Tajā vietā ir dzīvojamās mājas, tīri tehniski tur grūti iebraukt. Janvāra sākumā, kad bija zema gaisa temperatūra, katlumājas slo-dze bija 0,8 megavati. Jums te ir uzstādīti katli ar jaudu vairāk par vienu megavatu, malkas katlam vajag lielāku kapacitāti. Variants, ka mēs varam iekļauties megavata jaudā, dod mums iespēju būtēt šāda tipa katlumāju un nevajag lietot dārgos gaisa attīrīšanas filtrus, kas projektu sadārdzina par piektdaļu. Risinājums varētu būt divi šķeldas apkures katli. Minus tas, ka paliek viena no, iespējams, četrām kurinātajai vietām. Savukārt vecā katlumāja tiek saglabāta kā jaudas rezerve, jo pieredze rāda, ka var notikt neparedzētas kibeles, un turēt kaut cik savstāvu un tam var atrast 92 tūkstošus, tad varbūt var atrast iespēju skolu saglabāt. Ja vadītājs vēlētos atrast risinājumu, viņš atrastu. Ko šajā laikā darīja iestādes vadītājs? Pārdomas pavisam vienkāršas. Es gribētu, lai šī sapulce noslēdzas tā, ka jautājums par skolas slēgšanu nav galīgi nolemts, bet, kā jūs visi dzirdat, tas ir puse jau no procesa. Zēl, ka te nav iestādes vadītāja? Man bija sagatavots ļoti daudz jautājumu."

Iedzīvotāji saņēma atbildes uz jautājumiem, kāds pašlaik tarifs ir Aizkrauklē? Bija arī jautājumi, kā siltumu var ietaupīt, ja ir vecie čuguna radiatori? "Jums ir izbūvēta sistēma ar neatkarīgiem siltummezgliem. "Aizkraukles siltuma" funkcija būtu nodrošināt siltumu līdz siltummezglam. Tas, ko darāt mājās, ir jūsu ziņā," atbildēja Edgars Bricis. ♦

NOTIKUMI

Aptiprina tiesnesi

Saeima par Satversmes tiesas tiesnesi apstiprinājusi Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi Mārtiņu Mītu. Pirms stāšanās jaunajā amatā, viņš noslēgs savas iesāktās lietas Eiropas Cilvēktiesību tiesā, un pēc zvēresta nodošanas Valsts prezidentam Satversmes Tiesas tiesneša amatā sāks strādāt septembrī.

Vienkāršo pārkreditēšanos

Saeima galīgajā lasījumā pieņēma Ekonomikas ministrijas sagatavotos grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības, Apdrošināšanas likuma, Kredītiestāžu un Notariāta likumā, kuru mērķis ir vienkāršot hipotekāro pārkreditēšanos starp bankām. Izmaiņas veicinās klientu mobilitāti un kredītdevēju konkurenci, atstot kredītiestāžu piedāvātos risinājumus hipotekāro kredītu ņēmējiem un mazinot hipotekāro kredītu likmes, kas Latvijā ir vienas no augstākajām Eiropā.

Rosina mainīt nosaukumu

Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks Edvards Rātnieks sācis virzīt piedāvājumu pārdēvēt Maskavas ielu galvaspilsētā. Viņš skaidro, ka Maskavas ielu plānots pārdēvēt par Latgales ielu, kas savulaik uz dažiem gadiem jau bija šīs ielas nosaukums. Ņemot vērā, ka Rīgā jau ir Latgales iela, tad arī šai ielai ir nepieciešams jauns ar Latgali saistīts nosaukums.

Sāk uzlidojumus

Izraēlas izmīcinātāji sākuši uzlidojumus Libānai, raisot bažas par kara izcelšanos starp abām valstīm. Uzlidojumi notika neilgi pēc tam, kad Izraēlas ziemeļos apšaudē no Libānas teritorijas tika ievainoti septiņi cilvēki. Libānas kaujinieku grupējums "Hizbollah" vēl nav uzņēmis atbildību par raķešu izsaišanu pret Izraēlu, bet grupējums gandrīz katru dienu apšauda Izraēlas karaspēka pozīcijas.

Dodas uz Mēnesi

Hjūstonā bāzētās kompānijas "Intuitive Machines" Mēness nolaišanās ierīce sekmīgi palaista kosmosā un varētu kļūt par pirmo privāto misiju, kas sekmīgi sasnies Mēness virsmu. Janvārī uz Mēnesi palaista privātās kompānijas "Astrobotic" Mēness nolaišanās ierīce "Peregrine", taču tai neizdevās nolaieties uz Mēness virsmas. Kontrolēta pieņemšanās uz Mēnesi ir grūts uzdevums, un daudzi mēģinājumi beigušies nesekmīgi. Līdz šim uz Mēness nolaidušās četrus valstu misijas.

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta
fonds no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem.
Par materiāla saturu atbild
laikraksts "Staburags"